

A közösségi együttélés és a környezetvédelem önkormányzati szabályozása

Előadó: dr. Szabó Edina
Zala Vármegyei Kormányhivatal
2025. május 21.

Közösségi együttélés – jogi háttér

2011. évi CLXXXIX. törvény - Magyarország helyi önkormányzatairól
(Mötv.)

8. § (1) A helyi közösség tagjai a helyi önkormányzás alanyaként kötelesek:

b) betartani és betartatni a közösségi együttélés alapvető szabályait.

(2) A helyi önkormányzat képviselő-testülete rendeletében meghatározhatja az (1) bekezdésben foglalt kötelezettségek tartalmát, elmulasztásuk jogkövetkezményeit.

143. § (4) bekezdés: felhatalmazás rendeletalkotásra

Gyakori hibák az önkormányzati rendeletekben

Kúria Önkormányzati Tanácsának gyakorlatát vizsgálva

1. Központi jogszabály ismételése

Köf.5.016/2024/4. számú határozat - A döntés elvi tartalma

A közúti közlekedés rendjére vonatkozó törvényi szabályozással azonos tárgyú, de a közösségi együttélés alapvető szabályai körében megalkotott helyi szabályozás a jogalkotást – törvényi felhatalmazás hiányában – indokolatlanul többszintűvé teszi.

Köf.5034/2015/3. számú határozat - A döntés elvi tartalma

A helyi önkormányzat a választási plakát elhelyezésével összefüggésben nem határozhat meg a közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartásként külön tényállást. A választási eljárásról szóló törvény a választási plakát szabályozása körében zárt rendszert alkot.

Gyakori hibák az önkormányzati rendeletekben

Kúria Önkormányzati Tanácsának gyakorlatát vizsgálva

2. Pontatlan megfogalmazás

Köf.5.052/2015/2. számú határozat

a rendelet „bármely módon szakszerűtlenül kezeli” fordulata „szabályozási kapaszkodók nélküli fogalom-meghatározás, amely a jogsértőnek minősíthető magatartás tekintetében nem ad egyértelmű eligazítást, így értelmezését tekintve jogalkalmazói önkényre adhat alapot”.

Gyakori hibák az önkormányzati rendeletekben

3. Alaptörvényt sértő szabályok

Az ingatlantulajdonosok lakásának belseje, annak tisztántartása, higiéniája nincs összefüggésben semmilyen közérdekkel =>

- Így azon önkormányzati rendeletek, amelyek a lakásbelső tekintetében írnak elő kötelező magatartási szabályokat jogsértőek.
- Alapvető jogot – jelen esetben az emberi méltóság védelméhez való jogot, a magánszféra háborítatlanságához való jogot és a tulajdonhoz való jogot sértő rendelkezések.

Környezetvédelem – jogi keretek

1995. évi LIII. törvény - a környezet védelmének általános szabályairól

Környezethasználat

a környezetnek vagy valamely elemének igénybevétele, illetőleg terhelésével járó tevékenység

5. § E törvény hatálybalépését követően törvény, kormányrendelet vagy önkormányzati rendelet határozhat meg környezethasználatnak minősülő tevékenységet.

Együttműködés

10. § (1) Az állami szervek, a helyi önkormányzatok, a természetes személyek és szervezeteik, a gazdálkodást végző szervezetek és mindezek érdekvédelmi szervezetei, valamint más intézmények együttműködni kötelesek a környezet védelmében. Az együttműködési jog és kötelezettség kiterjed a környezetvédelmi feladatok megoldásának minden szakaszára.

(2) Az együttműködéssel járó jogokat és kötelezettségeket e törvény, illetve az önkormányzat rendeletben állapítja meg.

Felhatalmazás

46. § (1) A települési önkormányzat a környezet védelme érdekében

c) a környezetvédelmi feladatok megoldására önkormányzati rendeletet bocsát ki, illetőleg határozatot hoz.

Szabályozható környezetvédelmi területek

1. Levegőtisztaság védelmi szabályok

A környezetvédelmi törvény 48. § (4) bekezdése felhatalmazza a képviselő-testületet, hogy rendeletben állapítsa meg a háztartási tevékenységgel okozott légszennyezésre, valamint az avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó szabályokat.

Szabályozható környezetvédelmi területek

2. Zaj-és rezgésvédelmi szabályok

A környezetvédelmi törvény 48. § (4) f) pontja:

A települési önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozik a helyi zajvédelmi szabályok megállapítása.

3. Vízvédelmi szabályok

Szabályozható környezetvédelmi területek

4. Fás szárú növények védelme

A környezetvédelmi törvény 48. § (2)

A települési önkormányzat képviselő-testülete önkormányzati rendeletben más törvény hatálya alá nem tartozó egyes fás szárú növények védelme érdekében tulajdonjogot korlátozó előírásokat határozhat meg.

282/2024. (IX. 30.) Korm. Rendelet a települési zöldinfrastruktúráról, a zöldfelületi tanúsítványról és a zöld védjegyről

- közhasználatú területen történő fakivágás ->
a jegyző környezetvédelmi államigazgatási hatáskörben járhat el
- magánterületen történő fakivágás ->
önkormányzati hatósági hatáskörben járhat el a helyi rendeletben szabályozott módon

Környezetvédelmi alap

- Lehetőség önkormányzati környezetvédelmi alap létrehozására.
- A környezetvédelmi alap bevételei:
 - a települési önkormányzat által véglegesen kiszabott környezetvédelmi bírság teljes összege,
 - az illetékes környezetvédelmi hatóság által kiszabott környezetvédelmi bírságok összegének harminc százaléka
 - a környezetterhelési díjak és az igénybevételi járulékok külön törvényben meghatározott része,
 - a települési önkormányzat bevételeinek környezetvédelmi célokra elkülönített összege,
 - egyéb bevételek.
- Csak környezetvédelmi célokra használható fel.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!